# Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

| | |
|---|---|
| **Vysoká škola** | Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave |
| **Fakulta** | FSV UCM |
| **Kód predmetu** | UPVVS/ESPO/BcD/028/25 |
| **Názov predmetu** | Vonkajšie vzťahy EÚ |
| **Rozsah** | 2P |
| **Počet kreditov** | 5 |
| **Vyučujúci** | Mgr. Peter Orosz, PhD. (prednášajúci) |

## Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je ukončený záverečným testom (70%) v priebehu skúškového obdobia.
Priebežné hodnotenie (30%):
– Aktívna účasť na hodinách 10%
– Vypracovanie a prezentovanie písomného zadania (20%)
Úspešné absolvovanie záverečného testu formou zatvorených otázok (tzv. multiple-choice-test) (max. 70%).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56%.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

## Výsledky vzdelávania

Po úspešnom absolvovaní predmetu študent:

• vysvetlí inštitucionálne základy zahraničnej, bezpečnostnej a rozvojovej politiky Európskej únie a charakterizuje úlohu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť pri realizácii vonkajších vzťahov EÚ.
• analyzuje ciele, stratégie, nástroje a mechanizmy vonkajšej činnosti EÚ a vyhodnotí ich význam pri riešení súčasných globálnych politických, ekonomických a bezpečnostných výziev.
• interpretuje a aplikuje kľúčové strategické dokumenty Európskej únie v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky na konkrétne príklady z politickej praxe.
• analyzuje a porovnáva vzťahy Európskej únie s významnými medzinárodnými aktérmi a organizáciami, najmä s USA, Ruskom, Čínou, OSN, NATO a WTO.
• vyhodnotí vplyv integračných procesov, multilateralizmu, podpory demokracie a ľudských práv na formovanie a realizáciu zahraničnej politiky Európskej únie.
• formuluje a obhajuje odborné stanoviská k aktuálnym otázkam vonkajších vzťahov EÚ s využitím analytického a kritického myslenia, práce s odbornými zdrojmi, argumentácie a kultivovaného písomného i ústneho prejavu.

## Stručná osnova predmetu

1. Zahraničná politika EÚ - jej ciele a nástroje
Prednáška predstavuje hlavné ciele, princípy a nástroje zahraničnej politiky Európskej únie a jej postavenie v medzinárodných vzťahoch.
2. Spoločná bezpečnostná a obranná politika

Prednáška analyzuje vývoj, fungovanie a význam Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky pri zabezpečovaní bezpečnosti Európy a riešení medzinárodných kríz.
3. Európska susedská politika, Východné partnerstvo, vzťahy EÚ s Ruskom
Prednáška sa zameriava na ciele a nástroje susedskej politiky EÚ a ich význam pre vzťahy s krajinami východného susedstva vrátane Ruska.
4. Transatlantické vzťahy – vzťahy EÚ s USA a Kanadou
Prednáška skúma politické, ekonomické a bezpečnostné aspekty spolupráce Európskej únie so Spojenými štátmi americkými a Kanadou.
5. Vzťahy EÚ s Čínou, Indiou a Japonskom
Prednáška analyzuje strategické partnerstvá Európskej únie s významnými ázijskými aktérmi a ich význam pre globálnu politiku a ekonomiku.
6. Rozvojová politika a humanitárna pomoc, vzťahy medzi EÚ a AKP
Prednáška predstavuje princípy a nástroje rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci EÚ vo vzťahu ku krajinám Afriky, Karibiku a Tichomoria.
7. EÚ a Západný Balkán
Prednáška hodnotí úlohu Európskej únie pri podpore stability, demokratizácie a integračných procesov krajín Západného Balkánu.
8. Južní partneri, integrácia v oblasti Stredomorského priestoru, Arabská jar
Prednáška skúma vývoj vzťahov EÚ s krajinami južného Stredomoria a dopady Arabskej jari na regionálnu spoluprácu a bezpečnosť.
9. Obchodná politika EÚ, vzťahy medzi EÚ a WTO
Prednáška analyzuje obchodnú politiku Európskej únie a jej úlohu v systéme medzinárodného obchodu a Svetovej obchodnej organizácie.
10. Otázky demokracie, ľudských práv a migrácie vo vonkajších vzťahoch EÚ
Prednáška sa zameriava na uplatňovanie princípov demokracie, ochrany ľudských práv a riadenia migrácie v rámci vonkajšej politiky EÚ.
11. Vzťahy s medzinárodnými organizáciami (OSN, NATO)
Prednáška predstavuje formy a oblasti spolupráce Európskej únie s medzinárodnými organizáciami pri riešení globálnych politických a bezpečnostných výziev.
12. Limity a výzvy zahraničnej, bezpečnostnej a obrannej spolupráce po Lisabone
Prednáška analyzuje hlavné politické, inštitucionálne a strategické výzvy ovplyvňujúce efektívnosť vonkajšej činnosti Európskej únie po prijatí Lisabonskej zmluvy.

## Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu: P- povinný
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2 týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

## Odporúčaná literatúra


• BELLINI, Nicola a Ulrich HILPERT, ed. Europe's Changing Geography. Routledge, 2013. ISBN 9781135962906.
• CIHELKOVÁ, Eva. Evropská ekonomická integrace: procesy, politiky, governance. V Praze: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1835-0.
• FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ. Evropská unie. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2018. ISBN 978-80-7325-450-6.
• FILIPEC, Ondřej (ed.) Externí dimenze EU: od počátků spolupráce po řešení aktuálních výzev. Iuridicum Olomoucense, 2017. ISBN 978-80-87382-96-7.
• HOWORTH, Jolyon. Security and Defence Policy in the European Union. London: Macmillan Education UK, 2007. ISBN 978-0-333-63912-2.

• IORDAN, Cristian. The Transatlantic Relation in Times of Multipolarity: European Security Implications. Connections: The Quarterly Journal [online]. 2013, 13(1), 13-40 [cit. 2021-08-20]. ISSN 18121098. Dostupné z: doi:10.11610/Connections.13.1.02
• McCORMICK, John, Understanding the European Union. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2008 (fourth edition). ISBN 9780230201019
• O'DOWD, Liam, James ANDERSON a Thomas M. WILSON, ed. New Borders for a Changing Europe [online]. Routledge, 2004 [cit. 2021-08-03]. ISBN 9781135760571. Dostupné z: doi:10.4324/9780203508435
• SCOTT, James Wesley, ed. EU Enlargement, Region Building and Shifting Borders of Inclusion and Exclusion [online]. Routledge, 2016 [cit. 2021-07-23]. ISBN 9781317140290. Dostupné z: doi:10.4324/9781315580685
• SCOTT, James Wesley, ed. EU Enlargement, Region Building and Shifting Borders of Inclusion and Exclusion. Routledge, 2016. ISBN 9781317140290.
• ZEMANOVÁ, Štěpánka, Radka DRULÁKOVÁ, Jana PETERKOVÁ a Pavel PŘIKRYL. Zahraničněpolitické strategie malých států v současném mezinárodním prostředí. In: Mezinárodní vztahy. 3. Praha: Ústav mezinárodních vztahu, 2015.

### Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický, český